

Gáspár András Gáspár

FÖLD 2

ZÁRÓVIZSGA

MÓRA

**NEM
BUKHATSZ
EL!**

GÁSPÁR ANDRÁS GÁSPÁR

FÖLD 2
ZÁRÓVIZSGA

GÁSPÁR ANDRÁS GÁSPÁR

FÖLD 2
ZÁRÓVIZSGA

MÓRA KÖNYVKIADÓ

Borítóterv: Gulyás Marcell

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos.

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

Gyermekeimnek,
Biankának, Barninak és Daninak,
akik imádják a kalandokat

1. LECKE

A tízóraid soha ne hagyd otthon, mert nem tudhatod, mit hoz a holnap

Adam Bridge számára ez a reggel is úgy indult, mint a többi: a szülői hálóban idegesítően csörömpölt a vekker, és semmi jel nem utalt arra, hogy aznap pár száz iskolatársával egyetemben étlen-szomjan valahol az univerzum peremvidékén találja magát, több milliárd fényévre a Földtől.

A vekker tehát csörömpölt. Adam hallotta Apa tompa nyöszörgését a szomszéd szobából, de mindent elkövetett, hogy minél tovább őrizni tudja álmát. Közben persze tudata ébredező felével önkéntelenül nyomon követte, amint édesapja a falon túl átkúszik a franciaágyon, kinyújtott kézzel, morogva tapogat a zaj forrása felé, káromkodva lehuppan a padlóra, felborítja az állólámpát, felkecmereg, és mire pont elérné célját, a kitartóan zajongó vekkert, Anya a konyhából érkezve az orra előtt lenyomja az óra gombját. Apa magára marad a padlószőnyegen, és másodpercekig kábultan, megsemmisülten bámul bele a reggeli homályba.

Anya előző este romantikus filmet nézett a tévében, így Adam az álom és ébrenlét határán egyensúlyozva is biztos benne, hogy még legalább tíz percet ráhúzhat az ágyában.

Margareth Bridge ugyanis ilyenkor, a reggeli kávé mellett elrélvedve rendszerint felidézi a mozi legzokogtatóbb filmkockáit. Ez mindaddig tart, amíg Apa magához nem tér a padlón, és alig hallhatóan nyöszörögni nem kezd:

– Kávét...

Anya csörömpölve, zsörtölődve elkészíti a koffeinbombát férjének, George Bridge-nek, aki időközben eljut a nappali foteljáig.

És ekkor felhangzik az a mondat, aminél borzalmasabb – legyen aztán bármilyen szörnyű napja is Adamnek – másnap reggelig egész biztosan nem rezegteti meg a fiú dobhártyáját (Adam ekkor persze még nem sejtette, hogy ezen a sorsfordító napon hall még ennél sokkal borzalmasabbat is barátja, Paul Hamilton szájából: „A rohadt életbe, Adam! Ezek velünk együtt az egész sulit elrabolják!”):

– Adam! Ébresztő! Hasadra süt a nap!

Anya ezt olyan negédesen, nyájasan tudja mondani, hogy ettől Adamet már kora reggel, a félálom és ébrenlét szűk határmezsgyéjén szédelegve is az idegbaj kerülgeti. Többször elhatározta már, hogy felvilágosítja édesanyját: hajnali hatkor a Nap még valahol a Föld másik felén tündököl, tehát ennek az újra és újra visszatérő ébresztőszövegnek a valóságtartalma a nullával egyenlő. „Ráadásul a vekker reggeli ámokfutásának kezdetén reflexszerűen mindig fejemre szorítom a párnát, és hasra dobom magam – képzelte el monológját Adam –, így a nap maximum a hátamra süthetne, már ha fénye a leeresztett relaxán egyáltalán át tudna hatolni. Egyszóval, bocs, Anya, de amit mondasz, amivel reggelente szimplán az agyamra mész, annak semmi, de semmi értelme nincs!”

Egy biztos: kábé egy perc még, mire Anya tízórai-készítés közben észleli a konyhában, hogy a kedvesnek szánt noszogatás nem érte el a kívánt hatást. Ez az egy perc Adam számára még édenkerti állapot. Ágymeleg, szakadozó álomképek – rendszerint az Eva Butterfly hajából áradó illat emlékével fűszerezve –, tánc az álom és ébrenlét határán...

...tánc a habok tetején, egy száguldó jet-skin, Evával összefonódva a tenger közepén. A távolban egy kék lagúna, a lagúna partján a suli, ami ezúttal cseppet sem undorító, sőt! A hajnali napfényben kimondottan csábítónak hat! Hiszen az aznapi órarend szörfoktatásból, bűvárkodásból és bungee jumpingből áll. Nyoma sincs benne kémiadolgozatnak, művészettörténetnek és matematikának. Évát a tengeren sikló luxusjachtról szedte fel Ad. A csinos stoppos heves integetéssel jelezte, hogy szeretne társául szegődni a magányos tengeri cowboynak, így hát Ad lazán a jacht mellé farolt, és felvette. A lány hátulról szorosan átkarolja a fiút. Minél nagyobb sebességgel szelik a habokat, annál szorosabban. Ad ezért rákapcsol...

– Aaad! Kisfiam! Ébresztő!

Ezek a szavak már a füle mellől szólnak. Anya kopogás nélkül nyit a szobába, egészen közel hajol, és úgy susogja újra:

– Ad! Kisfiam! Ébresztő! Hasadra süt a nap!

Ez már nem a tenger, nem a lagúna... Adam a valóság partján eszmél. Agya elborul – valamit mondani kell! Tudtára kell adni Anyának, hogy már mindjárt tizenhét, hogy már nem kölyök, és már nem is kiskamasz, hogy megvan a saját intim szférája, amibe nem lehet csak úgy sutorogva

belegázolni, és a nap télen hajnalban egyáltalán nem is süt, főleg nem az ő hasára!

Adam felpattan, és beveri fejét a könyvespolc sarkába.

– Auuu... – nyögi fájdalmasan, mire Anya megsimogatja a halántékát, majd a konyha felé siet. Menet közben megnyugtató szavakkal dühíti fiát:

– Látod, már megint beütötted a buksidat... Legalább felébredtél... Siess, kicsim, nem érsz be nyolcra!

Adam sajtó „büksiját” tapogatva, kedvtelenül kászálódik ki az ágyból. Nyilvánvaló, hogy palotaforradalma ismét csak egy későbbi reggelre halasztódik.

A fürdőszobánál persze, mint mindig, sorba kell állni, hiszen Apa is ekkor kerül cselekvőképes állapotba.

– Siess... – próbálja Adam ezúttal rajta levezetni feszültségét. – Ne totójázz, légy szíves, fogat szeretnék mosni, elkések a suliból!

Apa számára, hogy enyhítsen reggeli depresszióján, ezúttal is Adam dühítése a legkézenfekvőbb gyógyszer.

– Ne izgulj, fiam! – üt meg idegesítően tréfás hangnemet. – A sulis nem szalad el. A helyén lesz akkor is, ha tíz perccel később érsz oda!

– Apa, ne szórakozz! Kémiából dogát írunk, és még meg akartam csinálni a puskámat!

Adam soha életében nem puskázott. Egyszerűen nem volt rá szüksége. Mivel érdekelték a világ dolgai, szimplán odafigyelt az órákon, és így sok minden ráragadt. Ami nem, azt pedig könnyedén elsajátította. Apa azonban konzervatív gondolkodó lévén rühellte a renitens kilengéseket, így hát az ifjú Ad számára a puskázás mint titkos fegy-

ver bevetése hatásosnak bizonyult. Apa majdnem lenyelte a fogkeféjét.

– Bicsoda? Buska? – fuldokolt a családfő lila fejjel. – Beg ne tudjam, hogy buskát írsz... Inkább bukj meg!

– Jó! – vágta rá boldogan Adam. – Hallod, Anya, Apa azt mondja, megbukhatok!

Anya ismerte a hímneműek reggeli összekoccanásait, így romantikus álmodozásaiból nem különösebben tudták ki-zökkenteni a fürdőszobából beszűrődő zajok, miközben a vajjas kiflit kente Adamnek. De amikor Adam kétségbe-esett arccal, „Segíts Anya, mert Apa megfullad!” kiáltás-sal rohant be a konyhába, gyorsan ledobta a kenőkést, és a férje megmentésére sietett. Apa pulykavörös arccal görnyedt a mosdó fölé, és hörögve krahácsolt. Anya azonnal döngetni kezdte a hátát – lánykorában karatézott, így elég erős ütései voltak –, mire Apa torkából kibucskázott a fogkefe.

– Meg akarsz ölni?! – nyögte a családfő, akinek a hátán még mindig záporoztak a 3. kyus ütések. – A gyerek megfullaszt, te meg agyonversz?!

Anya végre abbahagyta az életmentést, majd tekintetével Adamet kereste:

– Mit csináltatok már megint?

– Puskázni akar! – köhögte Apa. – Az én fiam!

– Ha a te fiad, akkor nem fog! – mondta Anya egyszer-
rűen, és megpaskolta Apa arcát.

A családfő bambán bámult a konyha felé trappoló fele-sége után. Az asszonynak, mint mindig, most is igaza volt. Az ő fia nem puskázik.

De hol van a gyerek?

Adam, miután apját kicselezve sikerrel fogat mosott, kezében egy fél zoknival vadászatra indult, hátha a vasalatlan ruhák valamelyik kupacában meglesi a másik felét.

– Anya – kiabált a konyha irányába –, nem találok egy rohadt zoknit se!

– Aki keres, talál! – sütötte el Anya az idevágó patront, mire Adam a szennykosár felé vette útját, és abból halászott elő egy olyan fél párt, ami a legjobban hasonlított a kezében lévő tisztára.

– Segítsek, kicsim!?

– Nem, köszi, már megtaláltam, anyuci! – szippantott a használt zokniba Adam, és mivel úgy találta, hogy bukéja még tűrhető, felhúzta. A minták nem nagyon stimmeltek, de arra gondolt, hogy úgyse veszi észre senki.

Apa időközben morogva lehuppant második kávéja mellé az étkezőben. Reggeli újságjának digitális kiadását Anya már hajnalban lehívta a netről. Ott virított Apa tabletjén az abszolút prioritást élvező sportrovat, és ezzel a puskázásügy el volt simítva.

Adam azért a biztonság kedvéért csendben suhant el a családfő mögött, aki halkán felfortyant, hiszen kedvenc csapata, a Lakers megint kikapott, ráadásul hazai pályán.

Ilyen volt az átlagos reggel, a megszokott családi idill Bridge-éknél. Margaret a tízórai fölött munkálkodik a konyhában, George immáron a politikai híreket kommentálva morog a tabletje fölött az étkezőben, Adam pedig érett pattanásait nyomkodja a tükör előtt az előszobában.

– Ad! A tízóraidat nehogy itthon felejtssd!

– Nyugi, anya, nem fogom!

De persze megint kimegy a fejéből.

Már az iskolabuszon ül, amikor eszébe jut, és látja maga előtt, ahogy Anya észreveszi: a kis csomag, amit oly nagy odaadással és gondoskodással készített neki, érintetlenül hever a konyhaasztalon. Mellette egy másik uzsonnás doboz: Apáé.

Ha Ad sejtette volna, hogy aznap milyen hosszú út áll még előtte, biztosan nem felejtí otthon édesanyja nagy gonddal készített, utolsó tízóraját...

2. LECKE

A Highbury-program

A Highbury Hills nem volt messze Adamék lakásától. Az iskolát világszerte elitista intézménynek tartották, ahová sok-sok szülő szeretne volna benyomni gyermekét. A Highbury Hillsbe azonban csak azok a diákok kerülhettek be, akik a középiskolás kort elérve személyre szóló meghívót kaptak.

Az intézmény ugyanis – ezt Adam a szüleitől tudta – a világ szinte összes országának kormányával együttműködve kisgyerekkortól nyomon követi az iskolaköteles diákok eredményeit, és az évek során folyamatosan bővülő és frissülő nemzetközi adatbázis elemzésével választja ki azokat, akiket meghív képzéseire. A középiskola néhány évtized alatt olyan hírnévre tett szert a világon, hogy szinte nem is volt olyan család, amely ne fogadta volna el a megtisztelő invitálást.

Adam olykor-olykor feltette szüleinek a kompromittáló kérdést, hogy apja a felvétele érdekében felhasználta-e politikai kapcsolatait, de George Bridge ilyenkor mindig megnyugtatta a fiát: az általános iskola befejezését követően

váratlanul érkezett meghívót a fiú kizárólag a saját érdemeinek köszönhetően. Egy percig sem gondolkodtak azon, hogy Adam beiratkozzon-e a Highbury Hillsbe. Az intézmény hírneve magától értetődővé tette, hol kezdi meg Adam Bridge középiskolai tanulmányait.

Bridgék a zajos New Yorkba is csak azért költöztek a napfényes Floridából, mert a fiuk felvételt nyert a Highburybe. Sok más, a világ különböző pontjain élő család is habozás nélkül hasonló lépésre szánta el magát.

Az iskola csaknem három évtizedes múltja során számos olyan diákot bocsátott ki padjai közül, akik nemzetközi hírű tudóssá, feltalálóvá, művésszé, közéleti személylé váltak. A Highbury Hills igazi gyűjtőhelye lett a jövő nagy generációinak. Emellett az sem volt elhanyagolható tényező, hogy az Egyesült Államok a felvételt nyert nebulók családjait is komoly forrásokkal támogatta. A szülők az amerikai kormány hathatós segítségével kivétel nélkül a saját szakmájukban helyezkedhettek el anyaországuk munkaerőpiacán. A biztos szülői háttér kiépítése, valamint az oktatás teljes ingyenessége egyedülálló vívmánya volt a Highbury-programnak.

A Highbury Hills alapköveteteli ünnepségén annak idején részt vett az Egyesült Államok akkori elnöke, George H. W. Bush is, aki beszédében azt hangsúlyozta, hogy ezzel a kezdeményezéssel az USA segítő kezet kíván nyújtani a világ valamennyi nemzetének.

„A Highbury megnyitásával – mondta az elnök – a népek közötti összefogás erősítését szeretnénk szorgalmazni. Hiszen a Highbury intézménye minden nemzet tehet-

ségei előtt nyitva áll. Legyen ez az iskola a tudásközpontú társadalmak, a tudásközpontú világ szimbóluma! A Highbury megnyitásával – az intézmény költségvetését harminc évre előre rögzítette az amerikai kongresszus – az USA hitet kíván tenni amellest, hogy az emberiség jövője ne legyen többé kiszolgáltatva a sajnálatos módon mind intenzívebbé váló fegyverkezésnek, a globális hadiipari komplexum életben tartásának. A világ vezető hatalmaként az elkövetkező évtizedekben célunk a tudomány és technológia soha nem látott mértékű és ütemű fejlesztése lesz. Ezt az eszmét szeretnénk mi, amerikaiak elterjeszteni planétánkon! Ennek az eszmének lesz szimbóluma a Highbury Hills!”

Persze háborúk az iskola megnyitását követően is voltak szerte a világon. A hadiipar továbbra is jövedelmező ágazata maradt az amerikai gazdaságnak, de a Highbury-eszme kormányzati finanszírozása egy pillanatra sem lanyhult. Az intézménybe évről évre érkeztek a tehetségek a világ minden pontjáról, és a Highbury költségvetése mindvégig stabil és inflációkövető maradt. Az Egyesült Államok mindenkori vezetése tehát, papíron legalábbis, hitt a tudásközpontú jövőben.

Adam Bridge, aki harmadik évét taposta az elit iskolában, sokszor feltette magában a kérdést, hogy ő vajon miként kerülhetett a kiválasztottak közé.

A családi breviárium szerint négyéves koráig Adam egy kukkot sem szólt, csak bámult nagy szemével a világra. Nagyszülei, akik minimum zseni utódot vártak, szakorvosokat, gyógyszeres kúrákat javasoltak a baj kezelésére, és ha kellett, ismerőseik előtt simán letagadták kuka unokájukat.

Aztán négyévesen Ad egyik pillanatról a másikra beszélni kezdett. Ezt egyfajta csodaként értékelte a család, és az oly sokat szapult unoka az „idióta” kategóriából szinte azonnal átkerült a „meg nem értett zseni” fakkba.

És azóta is ott dekkolt, látványosabb eredmények nélkül. Adamnek pontosan ez volt a baja önmagával.

Mindenhez értett egy kicsit, de semmilyen területen nem nyújtott kiemelkedőt. Iskolatársai már kémia, matematika, asztrofizika, számítástechnika, kibernetika és még ki tudja, milyen tudományágak nemzetközi világversenyeiről hoztak haza díjakat, míg ő maximum a gördeszkázás művészetét űzte magas szinten. Emellett több-kevesebb sikerrel tákolt össze a gyakorlati életben semmire sem használható „találmányokat”. Mi értelme van például a napelemes öngyújtónak, ha van gázöngyújtója is a titokban cigiző diáknak? Vagy mire való a szélgenerátor, amely a biciklire szerelt elektromotort egy speciális lapáttal ellátott miniszélmalom segítségével tölti fel energiával, ha sokkal egyszerűbb a feketepiacon fél áron beszerezni egy lepukkant Honda motort, majd fillérekből felújítani?

Sok elvadult ötlet pattant már ki Adam fejéből, de legjobb barátján, Paul Hamiltonon kívül senkit sem nyűgöztek le merész, ám a mindennapokban használhatatlan találmányai.

Több kísérletet tett már arra is, hogy a közlekedést forradalmasítsa, de három év alatt nem tudott egyetlen olyan fejlesztést sem felmutatni, amely az otthona és az iskola közötti mintegy harmincperces utat lerövidítette volna.

Félvér haverjával, Paullal egy időben fogadásokat is kö-

tött, hogy szélmalom-generátor meghajtású biciklijével gyorsabban fog beérni a Highburybe, mint az iskolabusz. Eleinte Adam elveszítette a fogadásokat. Paul már javában a sulikapujában mesélte alsóbb éves csodálóinak idétlen vicceit, mire Ad lihegve befutott. Aztán Adam nyerő szériája következett. Na, nem azért, mert a szélmalom-generátorral felturbózott gép szárnyakat kapott, vagy Adam kondija hirtelen javulást mutatott volna. A Bridge fiúnak egyszerűen elege lett a zsebpénzét terhelő kiadásokból, így hát cselhez folyamodott. Napokon át a buszba kapaszkodva gördült bicaján az utolsó megállóig, gondosan ügyelve arra, hogy Paul ne vegye észre a turpisságot, majd a generátort beüzemelve rákapcsolt, és amíg a busz összeszedte az utolsó diákokat, jelentős előnyre tett szert. A sulikapujánál győztes vigyorral üdvözölte elképedt barátját. Végül persze lebukott. Pontosabban belebukott. Szó szerint.

A problémát az ausztrál nagymenő, Steve Slander okozta.

Steve, akit Adam a „nyálgép” homéroszi jelzővel illetett, Eva Butterfly osztálytársa volt a párhuzamos évfolyamból, és ki nem állhatta Adamet, mióta az előző évben rögbicsapata alulmaradt az iskolai döntőben az Adam által vezetett teammel szemben. Steve azóta leste az alkalmat, hogy helyreállíthassa megtépázott csapatkapitányi nimbuszát. Adam és Paul fogadásában most meglátta a lehetőséget. Mivel nem hitt vetélytársa meghökkenítő formajavulásában, addig nyomozott, amíg rá nem jött Adam trükkjére. Egy nap – amikor Paul komoly tétemelésre vette rá Adamet, aki a buszhaszon reményében könnyedén belement a fogadásba – Steve gonosz tervet eszelt ki.

Az ominózus napon az iskolabusz az utolsó előtti megállóhoz közeledett éppen, ahol többek között Eva is fel szállni, amikor Adam arra lett figyelmes, hogy a jármű hátsó ablakfüggönyét valaki félrehúzza. Rögtön felismerte Steve-et, és reflexszerűen elengedte a buszt, nehogy csalással vádolhassák. Steve ekkor résnyire nyitotta a hátsó ablakot, majd egy nagy flakont mutatott fel a járműtől távolodó Adamnek. „Étolaj!” – villant át Adam agyán, de sajnos túl lassan dolgozta fel az információt. A sofőr épp fékezett a megállónál, miközben Steve kéjjel az úttestre locsolta a csúszós folyadékot. Adamnek is fékeznie kellett, hiszen rohamosan csökkent a távolság közte és a jármű között. Az étolaj azonban megtette hatását. Adam bicaja néhány másodpercig a síkossá vált aszfalton korcsolyázott, majd megpördült. Adam, aki elveszítette uralmát a bicikli fölött, halálüvöltéssel zuhant neki az iskolabusz hátuljának. Esés közben annyit látott még, hogy Steve haverjai tátott szájjal, visítva röhögnek.

A sofőr dohogására tért magához, aki nyomatékosan felhívta az Adam köré gyűlt gimnazisták figyelmét arra, hogy eszébe ne jusson még egyszer valamelyiküknek a Highbury-járattal versenyezni, miközben az iskola felé tekernek, különösen ne a busz hátuljába kapaszkodni, majd hívta a mentőket.

A bicikli tönkrement, Adam több, nyolc napon belül gyógyuló, kellemetlen sérülést gyűjtött be, ráadásul még Paul is visszakövetelte az elmúlt hetek fogadásai során elveszített pénzét. Adam számára a legsúlyosabb veszteség azonban az volt, hogy a busz kollektívája előtti megszégyenü-

lése súlyosan visszavetette plátóinak is alig nevezhető, Eva Butterflyhoz fűződő kapcsolatát, mivel Eva is tanúja volt a betlijének. Néhány hónap alatt eljutott odáig, hogy köszönni mert évfolyamtársnőjének, ezek után azonban szigorúan került Evét.

A baleset óta Adam a Highbury-járattal utazott a suliba. A vicces kedvű sofőr minden áldott nap megkérdezte tőle, ugye egészen biztos, hogy otthon hagyta a biciklijét. Így volt ez ezen a napon is. Adam szokás szerint savanyú vigyorral morgott valamit, majd lehuppant az egyik ablaknál lévő szabad ülésre, és arra gondolt, a jövőben minden energiáját a térugrás problémájának megoldására fordítja majd, hogy soha többé ne kelljen iskolabuszra szállnia...